

L a t w e e f c h u A w i s e s.

Nr. 24. Zettortdeenâ 17tâ Zuhni 1837.

M a h z i t a j a p r e e k s.

Preefch kabdeem 15 gaddeem turrigs fainneeks kahdâ Kursesmes draudse P — mahjâs atstahje mirktoht faweem 3 dehleem un 3 meitahm, bes zittahm leetahm, labbu pohdu ar dahldereem pilnu, bet scheem ne sinnoht. Prohti, ka libds ar zittahm tehwa mantahm arri schis naudu pohds peederreja winna behrneem, un ne mahtei ween. Bet schi greisâ prahâ gan zittadi dohmajusi, ne teize behrneem neko pahf scho naudu, bet eeraffe to semnê ar wissu pohdu apafsch sawas gultas. Gaddahs par kahdu laiku, ka diwi dehli no nejauschi atrohd to pohdu ar nandu. Tudal arri grabbdami panemm, weens 100 dahlderus sewim, ohtrais 34. Mahte to truhkumu famannijusi, fahf bahrtees us behrneem, un draude tohs apfuhdseht pee teefas. Nu abbi grabbuli mahfi peelihds, isteiz un atdohd gohdigi schai fo bij nehmuschi. Mahte draudejoht wehl schohs wahrnus us dehleem bij teikusi: „juhâ manni ne peewilseet; un zil no 900 dahldereem truhkst, tas jumâ jaatdohd, to effat nehmuschi.“ Nu leeta tohp wisseem sinnama, un ta bauma isheet, ka 900 dahlberi pohdâ bijuschi, jebfchu gan it neweens no ihsteem mantineekeem to naudu bij skaitijis. Mahte ar scho naudu darra pehz sawa prahâ, kâ ween tai patihf, ittin kâ winnas manta buhtu bijusi; dohd scham dauds, tam masaf; weenam dehlam 200 dahlderus, lai ispehrkâhs no rekrushcheem, bet kad schis ne derr par saldatu un ne teef peenemts, tad to naudu atkal atpraffa, sawahm meitahm fo isprezze, libds ar pubru arribsan mazzimu peepild. Bet bihdamees ka naudas pohds sawas P — mahjâs drohschi wairs ne warrehs palift, tad dohd to naudu un arri lahdu ar drehbehm, weenam no snohsteem, us R — mahjahm, lai tur glabba. Schis R —

fainneeks fakka Deewu minnedams, ka wairaf naw bijuschi ka tiffai 380 dahlberi fo seewas mahte tam dewufi glabbaht; un kad schi par kahdu laiku tohs atkal atpraffijusi no winna, tad tai scho naudu libds ar drehbju lahdi atkal gohdigi effoht atdewis, un it neko sewim paturrejis. Kamehr mahte dsihwo, gohdigi behrni paleef meerâ, un lahwe mahtei wallas ar tehwa mantu darriht, kâ ween grihb. Bet libds ar mahtes nahwi (kas palikke 4 gaddi jauna gadda mehnesi), tad arri nemeers bij klahf, un bahrgs stribdinsch mantineeku starpâ, tehwa naudas un mantas deht. Mahwigi sabarrahs un weens ohtram pahrmett gan scho gan to; gallâ eet fuhdsetees pee pagasta teefas. Bet schai bij grubts darbs ar scho prahwu, jo leeta bij warren sawinketa, un fuhdsetaji dusmahm eefirzinati. Weegli gan atradde ismeklejoht, ka 3 behrni par dauds no mahtes bij dabbujuschi, un aplam wairaf ne kâ tee trihs zitti; bet grubti bij to taisnibu ischfirt, un ar leezineekeem parahdiht, bet jo grubti patti isdallischana un spreeschana. Ar to aisgahje weena neddeka, weens mehnes pehz ohtra, un tã arri gads pehz gadda ar scho grubtu prahwu. Reisu reisehm stribdetajeem wajadseja preefch teefas nahf — jo ar laiku jo dusnigi paleef zits us zittu; zil deenas tẽ saudeja par weltu, ar tahdu staigalafschanu! zil naudas par weltu teem isgahje, kas leezineekam bij jadohd par zellu un saweflu! kahds kauns un grehts nu redsams wiffam pagastam par nellarwu un labbeem par peebausischanu, ka meefigi brahli un mahfes un turwu raddi breefnigi reijahs, un weens ohtram schahdu tahdu wainu pahrmett. Zau teefai wajaga bahrgi rahditees; pamahza scho netaisnas wallodas un mellu pehz; scho atkal lammaschanas un lahstu deht, wehl zittu par to ka teefai ne bij

Klaufijis; tomehr ne warr sribdetajus sameerinaht, un ar teem galla kluht. Beidscht pehz leela publina un ar grehtu isrehkinaschanu scho labbu taisnu teesu isdohd: Teem kas wairak dabbujuschchi no tehwa naudas, buhs zitteem kas masak dabbujuschchi, to atlihdsinaht un ardoht, ittin ta, ka teesa to bij it jauki un skaidri nolikufi kahda farwadâ rehkinuma lappâ. — Nu jelle sribdinsch pagallam; ta gan dohmaseet, mibhli lassitaji! bet ne ka. Gan leela pufse bij ar meeru ar teefas spreedumu; bet tee diwi brabli ne, kam dauds bij jamaksa zitteem. Tee gabje schehlotees pee aprinku teefas, tur fuhdsedami par pagasta teesu, ka schi ne effoht taisnu teesu isderufi, bet scheem par skahdi spreedufi. Te nu atkal pascheem teefas kungeem dsihwos krusst ar tabdeem nemeerigeem feschuttinateem raddeem. Papreeksch zeenigs meera spreedejs melle winnus salihgt ar labbu; bet atkal ne ka! wiffi winna gudri un mibhligi wahrbi par weltu. Nu schis winnus raidihs us paschu teefas galdu. Tur tikpat ar reisi ne warr pabeigt; atkal sribdetajeem jastaiga tablu zellu us aprinka teesu, istehrejabs atkal jo wairak, un atkal kungeem leels publinsch ar winneem. Utrohd pehzak ka pagasta teesa it taisni un gudri spreedufi, un nu aprinka teesa isleid scho spreedumu: „Lai „papreeksch R — fainneeks basniza swehre, ka „no nelaiskas feewas mahtes wairak naw dabbu- „jis glabbaht, ka tikkai 380 dahlderus, ko tai „atkal atdewis, un ka neko naw grabbis no „drehbju lahdes, tad lai paleek un darra ta, ka „pagasta teesa bij spreedufi.“ Turklaht aprinka teesa draudses mahzitajam par to dewe sinu, wehledama lai winsch R — fainneeku basniza swehrina, tikpat arri winna feewu, ka schi arri ne effoht no lahdes neko isnehmufi un sewim paturejufi; atsuhthja mahzitajam arri wiffus papihrus un teefas grahmatas lihds, ko pagasta teesa schinni prahwa bij farakstijufi, lai tohs islassa, ja kasinn mahzitajam patiftu, mantneekus ar gohdu wehl sameerinaht, kas scheem zeenigeem kungeem pateeki ittin par preeku buhtu. Ta nu arriban wiffi mantneeki nolikta deena (Sta Mei) fanahze basnizkungu muischâ, mahzi-

taja preekschâ. Schis to lectu labbi pahrdohmajis, un wiffus teefas rakstus zaurlassijis, sahze nu ar winneem darbotees; wifs ko us winneem teize, scho sribdimu zaur zaurim apstiprinaja labpraht ar spehzigeeem Deewa wahrdeem. Etribdetaji palikke apdohmigi, runnaja gohdigi un mibhligi ween, ne leedsehs ne buhtin, bet padewahs ar ween wairak mahzitaja wahrdeem us mibhligu salihgchanu; un pehz kahdam trin stundahm jau wiffi us to bij weenâ prahtâ, lai snohts R — un winna feewa (jo ir schai no aprinka teefas bij usdohts lai basniza swehre, ka neko no lahdes sewim nehmufti), rihtâ ne swehre basniza, un par to sohlija jau labbu teesu no fawas mantojamas dallas atlaist teem, kas wairak bij dabbujuschchi un kam to nu bij jaatdohd. Tikkai weens pats no brahleem ta ne gribbeja wifz, bet lohti zeets buhdams palikke un palikke pee sawa prahta, us to pastahwedams, lai snohts un mahse R — basniza swehre, tad gribboht schis labbak wiffu parradu zitteem ismakfaht. Nu arri pascham wezzam mahzitajam, lihds ar sawu dehlu un aminata beedru, kas tam tizzigi palihdsesja strahdaht un teepfchus us meeru lohziht, apnikke ilgaki wehl ar winneem pubhlotees. Winsch pee-teize R — ram un winna feewai, lai sawa firdi taifahs riht pat basniza swehreht, us ko abbi arri teizahs gattawi buht; un to zeetfirdigu brabli mahzitais atlaide ar scho galla wahrdu: lai wehl labbi apdohma ko darra, ka pehzak tam ne buhtu schehl; us to winsch scham wehl dohdohht waktas lihds faules noefschanu, kamehr wehl schodeen faukts tohp; kad faulite no-gahjufi tad pagallam; tad notiks ta ka aprinka teesa spreedufi. — Nu mantineeki aisgabje wiffi kohpa us basnizas frohgu; peekuffuschchi mahzitaji atkal pee sawu darbu, un par kahdu stundas laifu, apschschahs wakkarinu ehst. Wehl scheem pee galda sehshoht, un faulite patlabban us noefschanu — raug, sinna teem nah: wiffi mantneeki atkal klacht, effoht nu wiffi gattawi salihgtees, un leek mahzitajus luhgt, lai nahk un sameerinaschanas darbu ar winneem pabeids. Ak, fur nu mahzitaji preezigi zeltahs!

ušteiz labbus brachus un mahses, strahda nu
 atkal pahru stundas ar winneem pee svezzes
 lihds tumschu nakti, kamehr wissu zeeti norun-
 naja, skaidri isrehlinaja un raksteem uswilke.
 Bet kas par to! jo gals bij ittin par preeku
 un gohdu. Ir pats stihwais stuhrgalwa atlaide
 nu labpraht snoham un mahsei to usdohtu sweh-
 restibu, un par to atkal wissi gohdigi raddi at-
 laide teem ismaksatajeem parradu lihds puffei.
 Turklahst wissi lihds teizahs ittin ar meeru buht
 ar scho salihgschanu, tenzinaja mahzitajeem
 daudsfreis ar leelu pateikschanu, un it teescham
 ar kustinatu firbi un preeka affarahm azzis mah-
 zitaji wissus swehtija pehz Jesus wahrda (Matt.
 5, 9.) par Deewa behrneem winnus no-
 faufdams kad jo prohjam meeru turrehs;
 un ta nu schee it lihgsmi un mihliga prahda kohpa
 ainsgahje sawu zeltu. Ohtra deena wezs mahzi-
 tais swehtam Deewam gohdu un sawu derwe
 basniza, par wiinna paligu pee scha jauka sa-
 meerinafchanas darba, luhdje Deewu par scheem
 fameerinateem raddeem, kas ka labbi draudses
 lohzekli sawa dwehseles ganna balsi ne bij pah
 galwu laiduschu, bet tam mihligi klausjuschu.
 Tizzeet, mihli lassitaji, wissa draudse azzim re-
 dsoht preezajahs lihds ar sawu mahzitaju, kad
 schis sawa luhgschanâ peeminneja Kehnina Dah-
 wida wahrdu (133 ds. 1.) Raug, kahda
 jauka un mihliga leeta, kad brahli ween-
 prahitigi kohpa dsihwo. Un teescham arri
 ikweens labs mahzitais sawa firbi samannih
 kahds leels preeks scheem aminata brableem
 par to bijis, ka teem tahds geuhst fameerina-
 fchanas darbs tik lainigi isdeweess, ko laizigas
 teefas ar wissu sawu publinu ne spehje isdarricht.
 Nudeen, te warr redseht Deewa wahrda debbe-
 figu spehju (Ebr. gr. 4, 12.), un gohds lai irr
 muhsu mihlai deewabihjigai Latweeschu tau-
 tai, kas swehtu Deewa wahrdu tahda augsta
 zeena un gohda turr, ka ar to warr labbi pee-
 kluht pee paschas wiinnas firbs un dwehseles.
 Tapat arri swehts taisns wahrds, ko 3. Jahr.
 gr. 4. lassam: Man ne irr leelaks preeks
 pah scho, ka es dsirschu, mannus behre-
 nus pateesiba staigajam. R. S. — 3.

B l i w e r a p a m i l i e.

(Stattees Nr. 23.)

Dehlin! Martini! Klaus! — mahtei ko dsirde-
 juschi paslehpfin. Buhs bes tam behdas deesgan
 un geuhribas no Spranzoscheem. Ja mahte sin-
 natu, ka Kahrlis sawas paschas affinis guldinahs
 us Querstetes klajumeem, wiinna to ne spehtu
 panesi. Martini, luhdsams, taggad ne raudi,
 zeesch kluffu, zittabi aisees mahte un muhs at-
 stahs, ka Kahrlis muhs irr atstahjis. — Ne
 raudaschu wiss, mihlais tehtin! un ja affaras
 birtu, fazzischu: memm! muscha eelihdusi. —
 Bet — tehtit, kas tad buhs ar behru, neba to
 warram Spranzoscheem atstahst, tee jaw ne ee-
 mihl gohda wihru, ka tas saldats teize, sakka
 Martinsch. Kas Spranzosim behru dohs,
 dehlin! to tee ne dabbuhs, atbildeja tehws.
 Nu, sakka Martinsch, tad jaw mahte un Lihse
 to tuhda pasih, un — tad jaw no behra tee sih-
 meh, ka Kahrlis newa. — Ta irr gan. No-
 nemfim dehlin! behram seglus un eemantus,
 un noslehpfin tohs, ka Spranzosis tohs ne
 warr atrast. — Lai nu buht, sakka Martinsch,
 mahte un Lihsite takmehr behru pasih bes se-
 gleem. Ta irr gan, atbild tehws. Talabb pa-
 slehpfin behru sprahguschu lohpu kuhis, tur —
 kur gohwis sehergu laikâ mittinaja. Tehtit, tad
 jaw behrais arr nosprahgs! sakka Martinsch.
 Gij, mulki! atbild tehws, kur tas laik, kad tur
 lohpu wairs naw, un behrais jaw irr sirgs un
 naw gohws. Gohws gan newaid, tehtin, bet Keh-
 nina usaru sirgs. Dehlin, dohdees meera, karra
 laikos janemm ir leelam wirsneekam ar plahnu
 barribinu un sliktu ruhmes weetu par labbu,
 zeek wairak sirga lohpan, sakka tehws.

Ta runnajuschu, tee sirgu stalli noglabba un
 dohdahs tehws un dehs us mahjahm.

Karra nemeerigi laiki peeschkibre ir Blivera
 mahjahm sawu teefu. — Tannis deenas jaw
 bes behdahm ne warr buht. Talabb, ja tehws
 Bliver galwinu noduhre un Martinsch affa-
 rinu noraudaja, mahte dohmaja: ka tad mas
 taggad sawadi warr buht, kurram tad firbs tag-
 gad ne sahpehs! Sinnams, mahtes firbi pee
 schihm karra behdahm wehl tahs behdas speede.

Uf! Kohrlitis, mans dehlinsch, kas sinn, fur tas schim brihscham peemih, fur tas sawus Paulinus issteej, arrig irr kahda gults weetina, kahds maies kummohs tam pee rohkas; bet siipri turredamees sawa tizziba, ta zeete un nesse sawas behdas weena patte, nedf wihram nedf behrneem no tam fo fazzidama. Wehl tai ne bij laifs atwahjis no ta ruhkta bikkera ir beidsamu malzinu isdsert.

Mahte pa to starpu, ka Spranzoscheem bij wirstohka palikkufi, bij sawu mantinu eefsch naudas un gredseeneem un sudraba letahm fassite eelikkufi un mescha kahda faktina parakkufi. Ja Deews mannis fauktu pee ferwim, tapat wehl tif dands laika tas dohs, Bliweram pazfaziht, fur scho mantinu glabbaju, dohmaja mahte. — Lai sawu darbu labbi noslehytu, schi bij ar dands lihfunneem schkippli un kastiti us meschu aissneffufi; un scho paglobbajufi, ta us glufchi zittu zettu no lanku puffes us mahjahm wilkabs, lai dohmatu, ta tur effam fo ar schkippli strahdajufi. Pehz, kad Sakschu saldati Bliwera fahdschu fargaja no blehschu naggeem, mahte nopratte: mescha manna mantina naw ne tif drohschi paglabbata, ka ja scheid buhtu; jo Spranzoschi bij ismannigi us tam apraktu mantu atrast, uhdeni us to weetu leedami, fur tee dohmaja, kahda leeta effam paglabbata, us tam luhkodami, arrig uhdens pamafam jeb aschi semme eewilkabs. — Mahte talabb dewahs us meschu sawu kastiti usmekleht un pahrnest. Mahjas pahrnahkufi, Bliwer eerauga sawu fainneezi nobahlschu us krehflu istaba fehsham. (Turpmal beigums.)

Teefas fluddinafchanas.

Us pawehleschanu tabs Keiserifkas Majesteetes, ta Patwaldineeka wiffas Kreewu Walfs ic. ic. ic., tohp no Wezz-Saules pagasta teefas wiffi tee, kam kahdas prassichanas buhtu pee teem Wezz- un Faun-Saules fainneekeem: Sittinu Krista, Linwertenu Berina, Dangonu Jahna, Kinnulu Jahna, Sillu

Jahna, Magnus Zehkaba, Zallakanu Jahna, Trontschenu Jahna, Krennu Zehkaba, Kreijeenu Labbeihu Zehkaba, Dirscham Mattihfa Krista, Spoblneeku Leieneeku Jahna, Wischulu Bauer Jahna, Schubru Jahna, Sillekortu Mikkla, Ribnanu Jahna, Mescheleischu Pupschu Zehkaba, Mescheleischu Zehkaba Bajora un Memuschenu Krista, kas sawas mahjas atdewuschi un pahr kurru mantahm inventariumastruhkuma dehl konkurse spreesta, scheid usaiginati, lihds 2tru Juhli 1837 pee schihs pagasta teefas peeteiktees, sawas prassichanas usdoht un sagaidiht fo teefa spreedih.

Wezz-Saules pagasta teefa, 20ta Mei 1837. I
(Z. S.) Punnenu Krista, pagasta wezzafais.
(Nr. 54.) Sternfels, pagasta teefas srihweris.

No Nogalles pagasta teefas teef wiffi parradu deweji ta Nogalles fainneeka Poisaku Mattihfa, pahr kurru mantu parradu dehl konkurse nospreesta, usaiginati, lihds 23schu Juhni f. g. scheid peeteiktees, jo wehlfat neweens wairs ne taps klauflits. Nogalles pagasta teefa, 13ta Mei 1837. I

††† Ernst Rosenthal, peefebdetais.
(Nr. 52.) E. Rechner, pagasta teefas srihweris.

No Kalnamuischas pagasta teefas tohp wiffi tee, kam kahdas taifnas parradu prassichanas buhtu pee ta nomirruscha Kalnamuischas fainneeka Linzu Janna un winna ferwas Unnes, pahr kurru mantu inwentariuma = truhkuma un zittu parradu dehl konkurse spreesta, usaiginati, pee saubefchanas sawas teefas lihds 24tu Juhli f. g. pee schihs teefas peeteiktees.

Kalnamuischas pagasta teefa, 24ta Mei 1837. I
(Z. S.) ††† Westneeku Jannit, pagasta wezzafais.
(Nr. 13.) F. Leyenberg, pagasta teefas srihwerera weeta.

Zittas fluddinafchanas.

Dohbes muischâ, pee Dohbeles, warr no jauneem Jahneem f. g. mohdereschanu no 50 lihds 60 flauzamahm gohwim us arrenti dabbuht. I

Friedrichslustes muischâ warr no 12ta Juhni f. g. mohdereschanu no 80 flauzamahm gohwim us arrenti dabbuht. Kam patiktu scho mohdereschanu us arrenti nemt, lai paschâ muischâ peeteizahs. I

B r i h w d r i k k e h t.

No juhremallas-gubernementu augstas waldischanas puffes: Hofrath von Braunschweig, graham. pahrluhkotais.